

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΝΑΡΤΙΑ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε.

επί της Δημόσιας Διαβούλευσης της ΕΕΤΤ για την τροποποίηση του Κανονισμού Διαχείρισης και Εκχώρησης Ονομάτων Χώρου (Domain Names) με κατάληξη .gr ή .ελ

Υποβάλλον	Enartia Μονοπρόσωπη Α.Ε.
Θέμα	Παρατηρήσεις επί των προτεινόμενων τροποποιήσεων του Κανονισμού Ονομάτων Χώρου .gr/.ελ
Ιδιότητα	Αδειοδοτημένος Καταχωρητής Ονομάτων Χώρου

Εισαγωγικές παρατηρήσεις

Η Enartia Μονοπρόσωπη Α.Ε., υπό την ιδιότητά της ως αδειοδοτημένου Καταχωρητή Ονομάτων Χώρου με κατάληξη .gr και .ελ, χαιρετίζει την πρωτοβουλία της ΕΕΤΤ για την επικαιροποίηση του κανονιστικού πλαισίου, την ενίσχυση της ακρίβειας των στοιχείων καταχώρισης και την προσαρμογή στις υποχρεώσεις που απορρέουν από τον Ν. 5160/2024, την Οδηγία (ΕΕ) 2022/2555 (NIS2) και τον ΓΚΠΔ.

Παράλληλα, θεωρούμε κρίσιμο οι νέες υποχρεώσεις να διατυπωθούν με επαρκή σαφήνεια, αναλογικότητα και προβλεψιμότητα, ιδίως όταν η μη συμμόρφωση μπορεί να οδηγήσει σε απενεργοποίηση ή διαγραφή ονόματος χώρου ή ακόμη και σε διαγραφή Καταχωρητή. Το άρθρο 28 της NIS2 απαιτεί πολιτικές και διαδικασίες που διασφαλίζουν ακριβή και πλήρη δεδομένα καταχώρισης, ενώ η αιτιολογική σκέψη 111 αναφέρεται ειδικά σε αναλογικές διαδικασίες επαλήθευσης και, κατ' ελάχιστον, σε επαλήθευση ενός μέσου επικοινωνίας του καταχωρούμενου. Με αυτό το πλαίσιο υποβάλλονται οι ακόλουθες παρατηρήσεις και προτάσεις.

1. Άρθρο 9 παρ. 6 – Περιεχόμενο και ελάχιστο πρότυπο της «ταυτοποίησης»

Σχόλιο: Η προτεινόμενη διάταξη επιβάλλει στον Καταχωρητή την ολοκλήρωση της ταυτοποίησης και την επιλογή της ένδειξης «Ταυτοποιημένο» στο Μητρώο, χωρίς όμως να προσδιορίζει ποια συγκεκριμένα στοιχεία πρέπει να επαληθεύονται, με ποια μέσα, με ποιο επίπεδο βεβαιότητας και με ποια αποδεικτικά. Δεν αποσαφηνίζεται, ενδεικτικά, αν απαιτείται επαλήθευση email, τηλεφώνου, ταυτότητας, διεύθυνσης, στοιχείων εκπροσώπησης νομικού προσώπου ή συνδυασμού αυτών. Η έλλειψη ενιαίου ελάχιστου προτύπου μπορεί να οδηγήσει σε διαφορετικές πρακτικές μεταξύ Καταχωρητών και, συνακόλουθα, σε άνισες συνθήκες συμμόρφωσης και ανταγωνισμού.

Πρόταση: Πριν από την έναρξη εφαρμογής της υποχρέωσης να καθοριστούν με σαφείς τεχνικές και λειτουργικές οδηγίες τουλάχιστον: (α) τα υποχρεωτικά πεδία προς επαλήθευση, (β) οι αποδεκτές μέθοδοι ανά κατηγορία φορέα, (γ) το ελάχιστο επίπεδο επαλήθευσης, (δ) οι περιπτώσεις όπου απαιτείται χειροκίνητος έλεγχος, (ε) οι κανόνες διόρθωσης αποκλίσεων και (στ) τα αποδεικτικά ή logs που οφείλει να

τηρεί ο Καταχωρητής. Θα πρέπει να τεκμαίρεται ότι αν ο Καταχωρητής έχει ακολουθήσει τις ενδεδειγμένες μεθόδους επαλήθευσης/ταυτοποίησης, τότε έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του. Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει οι απαιτήσεις αυτές να πρέπει να ευθυγραμμίζονται με την αρχή της αναλογικότητας που αποτυπώνεται στην αιτιολογική σκέψη 111 της NIS2.

2. Άρθρο 9 παρ. 6 – Προθεσμία πέντε ημερών, απενεργοποίηση και διαγραφή

Σχόλιο: Η αυτόματη προσωρινή απενεργοποίηση μετά την πάροδο πέντε (5) ημερών και η αυτόματη διαγραφή μετά την πάροδο εξήντα (60) ημερών παράγουν ιδιαίτερα σοβαρές συνέπειες. Αρχικά δε διευκρινίζεται αν η εν λόγω προθεσμία αφορά εργάσιμες ή ημερολογιακές ημέρες. Επιπλέον, η μη ολοκλήρωση της ταυτοποίησης εντός πέντε ημερών δεν συνεπάγεται κατ' ανάγκη ότι τα στοιχεία είναι ανακριβή ή ότι υφίσταται κίνδυνος κατάχρησης. Μπορεί να οφείλεται σε καθυστέρηση του προσώπου/φορέα, τεχνικό ζήτημα, ανάγκη συμπληρωματικού ελέγχου ή εκκρεμή διόρθωση στοιχείων. Το ζήτημα είναι ιδιαιτέρως κρίσιμο για ανανεώσεις ενεργών και νόμιμων ονομάτων χώρου, όπου η απενεργοποίηση μπορεί να προκαλέσει ουσιώδη διακοπή υπηρεσιών.

Πρόταση: Να αποσαφηνιστεί αν η πενθήμερη (αλλά και εκείνη των 60 ημερών) προθεσμία είναι ημερολογιακή ή εργάσιμη, αν το όνομα χώρου παραμένει πλήρως λειτουργικό κατά το διάστημα αυτό και ποια ενημέρωση οφείλει να προηγείται της απενεργοποίησης. Προτείνεται να προβλεφθεί ρητή διαδικασία προειδοποίησης και εύλογη περίοδος θεραπείας πριν από την απενεργοποίηση, καθώς και διαφοροποιημένη προσέγγιση για τις ανανεώσεις υφιστάμενων ονομάτων χώρου. Πριν από την οριστική διαγραφή θα πρέπει να προηγείται σαφής τελευταία ειδοποίηση και δυνατότητα συμμόρφωσης.

3. Άρθρο 9 παρ. 6 – Διορθώσεις στοιχείων, μεταβολές και επαναταυτοποίηση

Σχόλιο: Δεν ρυθμίζεται τι συμβαίνει όταν η διαδικασία ταυτοποίησης αναδεικνύει προφανές σφάλμα στα δηλωθέντα στοιχεία, ούτε εάν κάθε μεταγενέστερη αλλαγή email, τηλεφώνου, διεύθυνσης ή άλλου στοιχείου ενεργοποιεί νέα υποχρέωση ταυτοποίησης. Επίσης, απαιτείται σαφής διάκριση μεταξύ απλής διόρθωσης στοιχείων και ουσιώδους αλλαγής της ταυτότητας του φορέα, ώστε μια τυπογραφική ή τεχνική διόρθωση να μην αντιμετωπίζεται ως μεταβίβαση ονόματος χώρου.

Πρόταση: Να καθοριστούν ρητά οι κατηγορίες μεταβολών που απαιτούν νέα επαλήθευση, η σχετική προθεσμία και η διαδικασία. Να προβλεφθεί ότι διορθώσεις προφανών σφαλμάτων σε στοιχεία επικοινωνίας ή καταχώρισης δεν συνιστούν αυτοτελώς αλλαγή φορέα ή μεταβίβαση, εφόσον δεν αλλάζει η ταυτότητα του δικαιούχου.

4. Άρθρο 25 – Μεταβατική ταυτοποίηση υφιστάμενου portfolio εντός έξι μηνών

Σχόλιο: Η υποχρέωση ταυτοποίησης του συνόλου των ήδη εκχωρημένων ή ανανεωμένων ονομάτων χώρου, και πάντως εντός έξι (6) μηνών από την έναρξη ισχύος, δημιουργεί σημαντική επιχειρησιακή επιβάρυνση και κίνδυνο μαζικών απενεργοποιήσεων νόμιμων και ενεργών ονομάτων χώρου, ιδίως για Καταχωρητές με μεγάλο υφιστάμενο portfolio. Η ανάγκη συμμόρφωσης πρέπει να επιτευχθεί χωρίς δυσανάλογη διατάραξη της συνέχειας υπηρεσιών.

Πρόταση: Να εξεταστεί μεγαλύτερη μεταβατική περίοδος ή σταδιακή εφαρμογή, κατά προτεραιότητα κατά την επόμενη ανανέωση, κατά τη μεταβολή κρίσιμων στοιχείων ή όταν υφίσταται εύλογη ένδειξη ανακρίβειας. Παράλληλα, προτείνεται να προβλεφθεί τεχνική υποστήριξη από το Μητρώο, όπως κατάλληλο bulk/API εργαλείο για μαζική διαχείριση της υφιστάμενης βάσης, καθώς και ειδική περίοδος συμμόρφωσης πριν από οποιαδήποτε απενεργοποίηση υφιστάμενου ονόματος χώρου.

5. Άρθρο 18 – Διαγραφή Καταχωρητή χωρίς προηγούμενη ακρόαση

Σχόλιο: Η προτεινόμενη δυνατότητα διαγραφής Καταχωρητή, χωρίς προηγούμενη ακρόαση, σε περίπτωση «επαναλαμβανόμενης μη ορθής ταυτοποίησης» ή μη συμμόρφωσης δημιουργεί ιδιαίτερα σοβαρό ζήτημα ασφάλειας δικαίου. Οι έννοιες «επαναλαμβανόμενη» και «μη ορθή ταυτοποίηση» δεν ορίζονται, ενώ η κύρωση είναι η βαρύτερη δυνατή και επηρεάζει τόσο τον Καταχωρητή όσο και το σύνολο των πελατών του. Επιπλέον, το άρθρο 20 παρ. 2 του Συντάγματος κατοχυρώνει το δικαίωμα προηγούμενης ακρόασης για διοικητικό μέτρο που λαμβάνεται σε βάρος δικαιωμάτων ή συμφερόντων του ενδιαφερομένου.

Πρόταση: Να απαλειφθεί η γενική εξαίρεση από την προηγούμενη ακρόαση και να προβλεφθεί κλιμακωτή διαδικασία: έγγραφη ειδοποίηση, σαφής περιγραφή της παράβασης, εύλογη προθεσμία συμμόρφωσης ή αποκατάστασης, προηγούμενη ακρόαση και αναλογική επιβολή μέτρων. Παράλληλα, να εξειδικευθούν αντικειμενικά κριτήρια για την έννοια της «επαναλαμβανόμενης μη ορθής ταυτοποίησης», λαμβανομένων υπόψη της βαρύτητας, της συχνότητας, του συνολικού αριθμού περιπτώσεων και της δέουσας επιμέλειας του Καταχωρητή.

6. Άρθρο 21 παρ. 9 – Αυτόματη δημοσίευση στοιχείων νομικών προσώπων στο WHOIS

Σχόλιο: Η NIS2 απαιτεί τη δημόσια διάθεση, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, των δεδομένων καταχώρισης που δεν αποτελούν προσωπικά δεδομένα. Η αιτιολογική σκέψη 112 διευκρινίζει ειδικά ότι, για νομικά πρόσωπα, η ηλεκτρονική διεύθυνση θα πρέπει να δημοσιεύεται εφόσον δεν περιέχει προσωπικά δεδομένα, όπως στην περίπτωση λειτουργικού ή γενικού εταιρικού λογαριασμού. Στην πράξη, ωστόσο, εταιρικό email ή τηλέφωνο μπορεί να αντιστοιχεί σε συγκεκριμένο εργαζόμενο ή εκπρόσωπο.

Πρόταση: Να προβλεφθούν διακριτά πεδία «δημόσιων εταιρικών στοιχείων επικοινωνίας» και να διευκρινιστεί ότι η αυτόματη δημοσίευση αφορά μόνο στοιχεία που δεν συνιστούν προσωπικά δεδομένα φυσικού προσώπου. Να αποσαφηνιστεί επίσης ο τρόπος επαλήθευσης της ιδιότητας του νομικού προσώπου

πριν από τη δημοσίευση, η μεταχείριση των ατομικών επιχειρήσεων και η ανάγκη προηγούμενης ενημέρωσης των υφιστάμενων φορέων πριν τα στοιχεία τους καταστούν δημόσια.

7. Νέο Άρθρο 22 – Αυτοτελώς υπεύθυνοι επεξεργασίας και νομικές βάσεις

Σχόλιο: Η αποσαφήνιση των ρόλων EETT και Καταχωρητών ως αυτοτελώς υπευθύνων επεξεργασίας συμβάλλει στην κατανομή ευθυνών. Ωστόσο, η αναφορά ότι οι Καταχωρητές επεξεργάζονται δεδομένα για «εμπορικούς/επιχειρηματικούς σκοπούς» στο πλαίσιο της σύμβασης δεν αποτυπώνει πλήρως το σύνολο των νόμιμων σκοπών και βάσεων επεξεργασίας, ιδίως όταν μέρος της επεξεργασίας επιβάλλεται από τον Κανονισμό, τον Ν. 5160/2024 ή άλλο εφαρμοστέο δίκαιο.

Πρόταση: Να διατυπωθεί ότι οι Καταχωρητές επεξεργάζονται δεδομένα, κατά περίπτωση, για την εκτέλεση της σύμβασης, τη συμμόρφωση με νόμιμες υποχρεώσεις και άλλους νόμιμους σκοπούς που προβλέπονται από το εφαρμοστέο πλαίσιο. Παράλληλα, να αποσαφηνιστεί ότι κάθε μέρος ευθύνεται για τις πράξεις επεξεργασίας που τελούν υπό τον δικό του έλεγχο, χωρίς να μετακυλίεται στον Καταχωρητή ευθύνη για τεχνικές λειτουργίες ή αποφάσεις του Μητρώου ή της EETT.

8. Νέο Άρθρο 22 παρ. 3–5 – Διατήρηση και διαγραφή δεδομένων

Σχόλιο: Η πρόβλεψη ότι η EETT διατηρεί συγκεκριμένα προσωπικά δεδομένα «στο διηνεκές» για λόγους ιστορικότητας χρειάζεται ειδικότερη αιτιολόγηση και σαφή οριοθέτηση υπό το πρίσμα της αρχής του περιορισμού της περιόδου αποθήκευσης του ΓΚΠΔ. Αντιστοίχως, η υποχρέωση του Καταχωρητή να διαγράψει δεδομένα μετά τη λήξη της προβλεπόμενης περιόδου πρέπει να λαμβάνει υπόψη διαφορετικές αυτοτελείς νομικές υποχρεώσεις ή σκοπούς διατήρησης, όπως φορολογικές/λογιστικές υποχρεώσεις, πρόληψη απάτης, εκκρεμείς διαφορές ή θεμελίωση, άσκηση και υποστήριξη νομικών αξιώσεων.

Πρόταση: Για τη διατήρηση από την EETT να καθοριστεί συγκεκριμένη περίοδος ή αντικειμενικά κριτήρια διάρκειας και να αποσαφηνιστεί η αναγκαιότητα της διατήρησης ανά κατηγορία δεδομένων. Για τους Καταχωρητές να διευκρινιστεί ότι η υποχρέωση διαγραφής αφορά δεδομένα που τηρούνται αποκλειστικά για τη διαχείριση του διαγραφέντος ονόματος χώρου και δεν θίγει νόμιμη διατήρηση των ίδιων δεδομένων για διαφορετικό αυτοτελή σκοπό ή νόμιμη υποχρέωση.

9. Παραρτήματα – Αναφορά σε «ρητή συγκατάθεση» για την επεξεργασία

Σχόλιο: Η προτεινόμενη προσθήκη στις υπεύθυνες δηλώσεις, σύμφωνα με την οποία ο καταχωρούμενος «παρέχει τη ρητή συγκατάθεσή του» για τη συλλογή και επεξεργασία των δεδομένων του, δημιουργεί ασάφεια ως προς τη νομική βάση της επεξεργασίας. Όταν η επεξεργασία είναι αναγκαία για την παροχή της υπηρεσίας ή επιβάλλεται από τον Κανονισμό και την εφαρμοστέα νομοθεσία, δεν θα πρέπει να παρουσιάζεται ως εξαρτώμενη από συγκατάθεση, η οποία προϋποθέτει πραγματική δυνατότητα ελεύθερης άρνησης ή ανάκλησης.

Πρόταση: Να αντικατασταθεί η αναφορά σε «ρητή συγκατάθεση» με δήλωση ενημέρωσης, όπως: «Έχω ενημερωθεί για την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων μου σύμφωνα με τον Κανονισμό και την εφαρμοστέα νομοθεσία περί προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα».

10. Άρθρο 23 – Καταγγελίες, προσωρινή απενεργοποίηση, διαγραφή και μεταβίβαση

Σχόλιο: Οι νέες διατάξεις προβλέπουν ότι ο έχων έννομο συμφέρον δύναται να υποβάλει καταγγελία στην ΕΕΤΤ με αίτημα διαγραφής ή διαγραφής και μεταβίβασης ονόματος χώρου, καθώς και, υπό προϋποθέσεις, προσωρινής απενεργοποίησης. Για λόγους ασφάλειας δικαίου πρέπει να αποσαφηνιστεί ότι η αξιολόγηση του έννομου συμφέροντος και της ουσίας της διαφοράς ανήκει στην ΕΕΤΤ ή στο εκάστοτε αρμόδιο όργανο και όχι στον Καταχωρητή.

Πρόταση: Να διευκρινιστεί ρητά ότι ο Καταχωρητής δεν υποχρεούται να αποφασίζει αυτοτελώς επί ιδιωτικής διαφοράς ούτε να προβαίνει σε διαγραφή, μεταβίβαση ή προσωρινή απενεργοποίηση κατόπιν απλής απαίτησης τρίτου. Οι σχετικές ενέργειες να εκτελούνται μόνο βάσει σαφούς και εκτελεστής απόφασης ή εντολής της ΕΕΤΤ, δικαστηρίου ή άλλης κατά νόμο αρμόδιας αρχής, εκτός εάν υπάρχει διαφορετική ρητή κανονιστική υποχρέωση.

11. Τεκμηρίωση της ταυτοποίησης, logs και έλεγχος συμμόρφωσης

Σχόλιο: Δεδομένου ότι η ορθότητα της ταυτοποίησης συνδέεται με σοβαρές κυρώσεις, ο Καταχωρητής πρέπει να γνωρίζει εκ των προτέρων ποια στοιχεία οφείλει να τηρεί ώστε να αποδεικνύει τη συμμόρφωσή του. Το σχέδιο δεν προσδιορίζει τη διάρκεια τήρησης verification logs, το ελάχιστο περιεχόμενό τους ή εάν πρέπει να διατηρούνται αποδεικτικά των ειδοποιήσεων και υπενθυμίσεων προς τον φορέα.

Πρόταση: Να καθοριστούν κοινές απαιτήσεις τεκμηρίωσης, ελάχιστη περίοδος τήρησης των αποδεικτικών στοιχείων, διαδικασία ελέγχου και σαφείς κανόνες διαγραφής τους. Η συμμόρφωση του Καταχωρητή θα πρέπει να αξιολογείται με βάση την εφαρμογή των προβλεπόμενων διαδικασιών με τη δέουσα επιμέλεια και όχι με αποκλειστικό κριτήριο το αν μεταγενέστερα αποδειχθεί ότι τρίτος είχε δηλώσει πλαστό ή παραπλανητικό στοιχείο.

12. Συχνότητα επαλήθευσης και πολυετείς καταχωρίσεις

Σχόλιο: Η υποχρέωση συνδέεται ρητά με την καταχώριση και την ανανέωση, χωρίς να αποσαφηνίζεται εάν απαιτείται περιοδική επαναταυτοποίηση κατά τη διάρκεια πολυετούς καταχώρισης ή μόνο όταν υπάρχει ανανέωση, μεταβολή στοιχείων ή ένδειξη ανακρίβειας.

Πρόταση: Να αποσαφηνιστούν τα γεγονότα που ενεργοποιούν νέα επαλήθευση, ώστε να υπάρχει ενιαία πρακτική και να αποφεύγονται είτε αδικαιολόγητοι επαναλαμβανόμενοι έλεγχοι είτε κενά στην επικαιρότητα των στοιχείων.

Συμπέρασμα

Η Enartia υποστηρίζει τον στόχο ενίσχυσης της αξιοπιστίας των στοιχείων καταχώρισης, της ασφάλειας του DNS και της προστασίας των ενδιαφερομένων. Η αποτελεσματική και νομικά ασφαλής εφαρμογή του νέου πλαισίου προϋποθέτει, ωστόσο, σαφές και ενιαίο πρότυπο ταυτοποίησης, αναλογικές προθεσμίες και συνέπειες, επαρκή μεταβατική περίοδο, προηγούμενη ακρόαση πριν από τη βαρύτερη κύρωση, ορθή εφαρμογή των κανόνων προστασίας δεδομένων και σαφή οριοθέτηση των ευθυνών μεταξύ EETT, Μητρώου και Καταχωρητών.

Οι ανωτέρω παρατηρήσεις αποσκοπούν στη διασφάλιση της συμμόρφωσης με το νέο κανονιστικό πλαίσιο χωρίς δυσανάλογη διακοπή νόμιμων υπηρεσιών, χωρίς αδικαιολόγητη δημοσιοποίηση προσωπικών δεδομένων και χωρίς μετακύλιση στους Καταχωρητές ευθύνης για περιστάσεις που δεν τελούν υπό τον έλεγχό τους.

Για την Enartia Μονοπρόσωπη Α.Ε.

Enartia Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία
Λιωνίας 66 - ΤΚ: 71305, Ηράκλειο
ΑΦΜ 999082935 - ΔΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
ΑΡ. Γ.Ε.ΜΗ. 77785727000 - ΤΗΛ 2840229000